

nalaze navedeni opisi. Kao dekanova supruga i ugledan član ondašnjeg društva, gospođa York vodila je bogatu korespondenciju. Osim njenih zapažanja o restauraciji i promjenama na katedrali, iz njenih pisama daju se zapaziti i reagiranja njenih suvremenika na novonastale promjene na katedrali. Pisma su od velikog značaja za proučavanje povijesti umjetnosti i arhitekture, a ujedno nam daju uvid i u život elitnih crkvenih krugova onog vremena. Ostavština gospođe York nađena je u zbirci gospodina Lucasa. Kasnije je cijela zbirka smještena u arhiv, gdje su stručnom arhivističkom obradom iz nje izdvojena pisma. Kao i u prethodnom članku i ovdje se vide velike mogućnosti istraživanja koje nam pruža korespondencija "običnih ljudi".

Cjelina je zaokružena kratkim člankom M.C. Lowea, Bilješke o arhivskim izvorima za lokalnu dostavljачku službu u Devonu (*Notes on Archival Source for Local Carriers in Devon*). Autor u ovom članku obrađuje teme vezane za moguće istraživanje na području prijevoza i transporta od sedamnaestog do dvadesetog stoljeća. Zapravo isnosi podatke o troškovima prijenosa dokumenata i načinu transportiranja, te ističe vrijednost izvornih knjiga, ostalih poslovnih lista i registara.

Kao kratki zaključak može se reći, da *Archives* svojim člancima prati suvremene tokove u arhivistici i historiografiji. Tu prije svega mislim na bavljenje temama svakodnevice u povijesti, koje je tradicionalna historiografija u znatnoj mjeri zanemarila, a u novije vrijeme najveću pozornost posvetila joj je francuska historiografija u poznatoj ediciji *La vie quotidienne*. U časopisu se ističe i velika uloga lokalnih povijesnih tema u proučavanju povijesti. Suvremena kretanja u arhivistici odnose se uglavnom na pitanja i problematiku vezanu za dokumente nastale na nekonvencionalnom mediju, čemu je posvećen veći dio prostora u časopisu.

Ana Holjevac Tuković

RESTAURO 1–7 (1997)

U 1997. godini izašlo je sedam brojeva časopisa *Restauro*. U prvom broju (siječanj-veljača), na str. 50–55, autori Maja Pöschko, Dag-Ernst Petersen i Christoph Reichmuth u članku "Silverfiš u knjigama" (*Silberfischen in Büchern*) govore o oštećenjima što ih ova vrsta insekata (lat. *Lepisma saccharina*) izaziva na knjigama, dokumentima i slikama. U njihovom suzbijanju testirana su dva netoksična praška, borna kiselina i dijatomejska zemlja. Borna kiselina pokazala se kao vrlo učinkovita u svim uvjetima testiranja, dok je dijatomejska zemlja bila manje učinkovita, osobito u vlažnim uvjetima.

U drugom broju (ožujak-travanj), u članku "Karta svijeta velikog formata" (*Eine großformatige Weltkarte*), na str. 124–127, autor Paul L.M. Peters opisuje re-

stauriranje vrlo oštećene karte iz 17 st., a kao posebnu zanimljivost naglašava restauriranje velikog formata u jednom dijelu s pomoću plastične folije i sintetičke gaze.

Dvojbe glede suvremenog restauriranja knjiga iznosi Dag-Ernst Petersen u članku "Gdje se danas nalazi restauriranje knjiga" (*Wo steht die Buchrestaurierung heute*), u trećem broju (svibanj), na str. 186–189. Slijedeći povijesni prikaz restauriranja knjiga, objašnjava ciljeve restauriranja uz naglasak na ograničenim sredstvima i kapacitetima u laboratorijima za restauriranje. Posvećuje pozornost i pitanjima ugleda profesije restauratora, etike restauriranja te obrazovanja restauratora.

U članku "Zaštitna rasvjeta: izum od 50 Lux-a" (*Lichtschutz: Die Erfindung der 50 Lux*), u četvrtom broju (lipanj), na str. 238–239, Günter S. Hilbert ističe da je uobičajeno osvjetljenje u muzejima 50 luxa, koje se zasniva na fiziološkim i optičkim zakonima vida. Ali, u Međunarodnom institutu za konzervaciju (IIC) u Londonu obavljana su ispitivanja u muzejima s ciljem da se dokaže mogućnost odstupanja od uobičajenih vrijednosti.

Na str. 248–251 u članku Günthera Mertza "Klima uređaji u muzejima" (*Klimatechnik in Museen*), raspravlja se o suvremenim standardima uređaja za prozračivanje u muzejima, koji osiguravaju dobre klimatske uvjete za izložene objekte te za djelatnike i posjetitelje muzeja.

O korištenju dušika za sprječavanje infekcije insektima u zgradi pišu na str. 260–267 Kerstin Elert i Shin Maekawa u članku "Projekt suzbijanja štetočina na GCI" (*Projekt zur Schädlingsbekämpfung am GCI*). Opisan je relativno jeftin sustav, te mogućnosti korištenja izvora dušika.

Infekcije insektima na tkaninama u Njemačkom povijesnom muzeju u Berlinu opisuju na str. 272–276, Sabine Josefine Brand i Alexander Wudtke u članku "Primjene ugljičnog dioksida u suzbijanju štetočina na tkaninama" (*Bekämpfung von Textilschädlingen mit kohlenstoffdioxid*). Kao sredstvo za dezinfekciju korišten je ugljični dioksid. Na insekte se djelovalo 27 dana pri vlažnosti od 50% i temperaturi od 25°C i rezultati su bili u cijelosti uspješni.

U petom broju (srpanj-kolovoz) na str. 332–336, Marcus Döll iznosi komparativne testove s ljepilom: metilceluloze (MC), hidroksipropil celuloze (HPC) i hidroksipropilmetilceluloze (HPMC), u članku "Metilceluloza i lijepljenje drva" (*Methylcellulosen und die Verklebung von Holz*). Kao osnova korištene su četiri vrste drva (lipa, hrast, bukva i bor). U pokusima su korištena 144 para, koji su međusobno lijepljeni te je ustanovljeno da je pri ocjeni lijepljivosti važna vrsta drveta koja je korištena. Metilceluloza se pokazala vrlo dobrom u mnogim slučajevima.

Autori Carla Komar i Christoph Krekel, u šestom broju (rujan-listopad) u članku "Analiza pigmenta korištenjem sustava lijevanja smole" (*Gießharzsysteme zur*

Pigmentanalyse), na str. 382–384, opisuju analizu pigmenata korištenjem elektronskog mikroskopa u kombinaciji s fluorescentnom analizom raspršenih X zraka.

Na str. 386–393, u članku Wolfganga Gottschalka "Lokalna migracija iona" (*Locale Ionenwanderung*), opisan je elektrokemijski tretman papira. To daje nove mogućnosti u restauriranju papira, primjerice mogućnost rada na samo jednom dijelu lista. Cilj postupka je lokalno ograničiti "seljenje" iona uklanjanjem iona bakra iz papira i uvođenjem iona lužnate zemlje s pomoću elektrokemijskog procesa.

O korištenju recikliranog papira u arhivima, konzervaciji i utjecaju na okoliš, u sedmom broju (studeni-prosinac), na str. 474–277 piše Wilhem Willemer u članku "Stari papir" (*Altpapier*). Novi propisi o zaštiti okoliša uvjetuju i novi način proizvodnje papira. Primjerice, potrošnja svježih vode tijekom proizvodnje reducirana je sa 60 l/kg na 15 l. Istovremeno, od 1980. godine potrošnja papira porasla je 48%, a upotreba recikliranog papira porasla je s 42% na 58%.

Pitanje kakvoće recikliranog papira postavlja se u članku "Reciklirani papir" (*Recycling – Papier*) autora Manfreda Andersa, na str. 478–481. Dvojbe o kvaliteti odnose se na reciklirani papir kao moguće arhivsko gradivo. Jer, u procesu starenja tako dobivenog papira, moglo bi doći do nepredviđenih reakcija zbog nečistoća što ih takav papir sadrži.

Osim stručnih članaka iz raznih područja konzerviranja i restauriranja, u svakom broju časopisa *Restauro* objavljuju se i obavijesti o stručnim skupovima, novim publikacijama, opremi za laboratorije, natječaji za radna mjesta te tekstovi o međusobnoj suradnji različitih institucija.

Dubravka Pilipović

Bulletin 1998–1, broj 48

Bulletin je šestomjesečni časopis Međunarodnog arhivskog vijeća u kojem se donose kraće vijesti o radu Vijeća i njegovih organa, novosti u radu i organizaciji Vijeća te najavljuju buduća događanja.

U uvodniku predsjednik MAV-a, g. Wang Gang, s posebnom radošću ističe 50. obljetnicu postojanja Vijeća. MAV je osnovan 9. lipnja 1948. godine, a obljetnica je proslavljena na 33. CITRA-i u Stockholmu, u rujnu 1998.

Bulletin donosi izrazito mnogo značajnih, zanimljivih, kratkih i sažetih vijesti te je veoma teška zadaća izdvojiti bilo koju, a ne spomenuti ostale. Svakako je na prvom mjestu *Beijing agenda* kojom su MAV i IFLA (Međunarodna federacija institucija i udruženja knjižničara) odredili područja, projekte i teme buduće zajedničke suradnje.